

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนทฤษฎีและวรรณกรรมในสาขาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

- 2.1 บริบททั่วไปของวิทยาลัยอาชีวศึกษาจุฬาลงกรณ์ ประเทศไทย
- 2.2 บริบททั่วไปของสาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาจุฬาลงกรณ์ ประเทศไทย
- 2.3 นโยบายการจัดการศึกษาในประเทศไทย
- 2.4 นโยบายการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย
- 2.5 นโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษารูปแบบการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ในประเทศไทย
- 2.6 แนวคิดการจัดการศึกษารูปแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์
- 2.7 แนวทางการนำการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ไปใช้ในอาชีวศึกษาในประเทศไทย
- 2.8 การสื่อสารการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ภายใต้การ

หลอมรวมสื่อ

- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งผู้วิจัยจะได้อธิบายในรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 บริบททั่วไปของวิทยาลัยอาชีวศึกษาจุฬาลงกรณ์ ประเทศไทย

วิทยาลัยอาชีวศึกษาจุฬาลงกรณ์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านนิเทศศิลป์ที่สำคัญแห่งหนึ่งในภูมิภาคตอนใต้ของประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2541 ในชื่อ สถาบันวิจัยและการสื่อสารระบำนจัน และได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลมณฑลทลวถดั่ง รวมทั้งจดทะเบียนกับกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2546 ให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาประเภทวิทยาลัยในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ โดยมีสิทธิในการออกประกาศนียบัตรที่จดทะเบียนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ และเปิดรับนักศึกษาในระบบแอดมิชชันแห่งชาติอย่างเป็นทางการ สถานศึกษาตั้งอยู่ใน เมืองมหาวิทยาลัยเขตจินหวำน เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจุฬาลงกรณ์ ซึ่งมีทำเลที่ตั้งโดดเด่น รายล้อมด้วยภูเขาและทะเล มีทัศนียภาพงดงาม สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการศึกษา และอยู่ใกล้เขตปกครองพิเศษฮ่องกงและมาเก๊า จึงสะดวกต่อการใช้ชีวิต วิทยาลัยตั้งอยู่ใกล้กับด่านศุลกากรกนเปยและสนามบินนานาชาติจุฬาลงกรณ์ ซึ่งจะยังส่งเสริมศักยภาพด้านภูมิศาสตร์มากยิ่งขึ้นภายใต้การพัฒนาโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ “กวางตุ้ง-ฮ่องกง-มาเก๊า แดนเบย์” และการเปิดใช้สะพานฮ่องกง-จุฬาลงกรณ์-มาเก๊า นอกจากนี้ วิทยาลัยยังดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริหารสามัญของสมาคมการศึกษาอาชีวศึกษาด้านนิเทศศิลป์แห่งประเทศไทย และเป็น สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับต่างประเทศ (CEFA) อีกทั้งยังเป็นหนึ่งในหกสถาบันแรกของประเทศที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็น สถาบันพันธมิตรฐานฝึกอบรมเชิงปฏิบัติสำหรับบัณฑิตปริญญาโทด้านนิเทศศิลป์ (MFA) โดยมีบทบาทสำคัญในการร่วมมือกับสถาบันพันธมิตรอื่น ๆ เพื่อสร้างและพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านนิเทศศิลป์ระดับสูงให้กับประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

วิทยาลัยมีการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่ชัดเจน โดยมีรากฐานมั่นคงในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจุฬาลงกรณ์ ยึดโยงกับบริบทของมณฑลทลวถดั่ง และมุ่งขยายบทบาทสู่ระดับประเทศอย่าง

เป็นระบบ การจัดตั้งหลักสูตรวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของภาค ศิลปวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมบริการสมัยใหม่ (อุตสาหกรรมระดับที่สาม) เพื่อผลิตบุคลากรสาย วิชาชีพที่มีทักษะสูงและสามารถนำไปใช้ได้จริง ตอบสนองการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาค อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันวิทยาลัยประกอบด้วย 5 คณะหลัก ได้แก่

คณะการดนตรีและนาฏศิลป์

คณะออกแบบนิเทศศิลป์

คณะการจัดการเศรษฐกิจ

คณะวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

คณะจิตรศิลป์

โดยเปิดสอนหลักสูตรทั้งหมด 47 สาขาวิชา ครอบคลุมสาขาวิชาทั้งสิ้น 7 กลุ่มสาขาหลัก ได้แก่ ศิลปวัฒนธรรม, วิศวกรรมโยธาและสถาปัตยกรรม, เศรษฐศาสตร์และการพาณิชย์, การศึกษา และกีฬา, วารสารศาสตร์และการสื่อสาร เป็นต้น หลักสูตรสำคัญประกอบด้วย สาขาวิชาหลัก ระดับประเทศ: การออกแบบและเทคโนโลยีเครื่องประดับ

สาขาวิชาหลักระดับมณฑล: การออกแบบนิเทศศิลป์สิ่งแวดล้อม, การแสดงดนตรี

กลุ่มสาขาวิชาระดับสูงระดับมณฑล: แอนิเมชันภาพยนตร์และโทรทัศน์, กลุ่มวิชาการแสดง ดนตรี รวมถึงสาขาอื่น ๆ เช่น การแสดงเต้นรำ, การกระจายเสียงและการเป็นพิธีกร, พานิชย์ อิเล็กทรอนิกส์, การจัดการการท่องเที่ยว และภาษาอังกฤษเชิงธุรกิจ เป็นต้น

ด้านการรับนักศึกษา วิทยาลัยเปิดรับในระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั่วไปและการศึกษา ผู้ใหญ่ ครอบคลุมกว่า 20 มณฑล เขตปกครองตนเอง และเทศบาลทั่วประเทศ อีกทั้งยังร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยชั้นนำ ได้แก่ มหาวิทยาลัยครูหัวหนาน, สถาบันศิลปะกว้างโจว และมหาวิทยาลัยการ คลังและเศรษฐกิจมณฑลกว่างต้ง เพื่อจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีผ่านระบบการศึกษาทางเลือก (自考) ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาบัตรจากสถาบันพันธมิตรดังกล่าว

นอกจากนี้ วิทยาลัยยังมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศในการจัดตั้ง โครงการพัฒนาบัณฑิตศึกษาในระดับปริญญาโท รวมถึงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศใน การจัดโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนและการศึกษาต่อต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

“คำว่า ‘มหาวิทยาลัย’ มิได้หมายถึงเพียงอาคารที่ใหญ่โต หากหมายถึงการมี ‘ครูผู้ยิ่งใหญ่’” คำกล่าวนี้สะท้อนถึงปรัชญาพื้นฐานของการอุดมศึกษาอย่างลึกซึ้ง วิทยาลัยจึงให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาคุณภาพของคณาจารย์ โดยมุ่งสร้างทีมบุคลากรที่มีความสามารถทั้งในระดับประเทศ และระดับนานาชาติ ปัจจุบัน วิทยาลัยมีคณาจารย์ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งระดับ ปริญญาเอกและ ตำแหน่งศาสตราจารย์ จากทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้าร่วมการสื่อสารในสถาบัน นอกจากนี้ ยัง ได้รับเกียรติจากผู้เชี่ยวชาญในวงการศิลปะและวัฒนธรรมระดับนานาชาติ เช่น ปรมาจารย์หัตถศิลป์ แห่งเอเชีย และ ศิลปินหลักจากวงออร์เคสตราระดับโลก มาเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้เชิงปฏิบัติและ นิเทศศิลป์เฉพาะทางแก่นักศึกษา ในบรรดาคณาจารย์ของวิทยาลัย มีผู้ได้รับรางวัลและเกียรติยศใน ระดับต่าง ๆ ได้แก่ ครูดีเด่นระดับชาติ จำนวน 1 คน ครูดีเด่นแห่งแผ่นดินใต้ (มณฑลกว่างต้ง) จำนวน 3 คน ครูดีเด่นระดับมณฑล จำนวน 5 คน ครูดีเด่นเมืองจูไห่ จำนวน 8 คน แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น ของวิทยาลัยในการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพผ่านการพัฒนาบุคลากรครูอย่างเป็น

ระบบ

วิทยาลัยมีจุดเด่นในการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน และประสบความสำเร็จในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายการศึกษาอุดมศึกษาของมณฑลกวางตุ้ง ผ่านโครงการ “มหาวิทยาลัยเข้มแข็งเชิงนวัตกรรม” และ “โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษา” ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพจากภายในองค์กร โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนากลุ่มสาขาวิชาเฉพาะทางที่มีความสำคัญเป็นตัวขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาทั้งระบบในด้านผลงานเชิงวิชาการ วิทยาลัยได้รับการรับรองในหลายระดับ ได้แก่:

ปี 2014: สาขา การออกแบบนิเทศศิลป์สิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดเป็น “โครงการก่อสร้างสาขาวิชาสำคัญของมณฑลกวางตุ้ง”

ปี 2019: สาขา การแสดงดนตรี ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในฐานะ “โครงการก่อสร้างสาขาวิชาที่ได้รับทุนสนับสนุนหลักจากรัฐ”

ปี 2019: สาขา นิเทศศิลป์และเทคโนโลยีเครื่องประดับ ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็น “สาขาวิชาหลักระดับชาติ”

ปี 2020: กลุ่มสาขา แอนิเมชันภาพยนตร์และโทรทัศน์ ได้รับการจัดอันดับเป็น “กลุ่มสาขาวิชาระดับสูงของมณฑล”

ปี 2021: กลุ่มสาขา การแสดงดนตรี ได้รับการประกาศเป็น “โครงการก่อสร้างกลุ่มสาขาวิชาระดับสูงของมณฑล”

นอกจากนี้ ระหว่างปี 2013–2019 วิทยาลัยยังได้รับรางวัลและงบประมาณสนับสนุนจากหลายโครงการระดับมณฑล เช่น หลักสูตรทรัพยากรการเรียนรู้คุณภาพสูง และ ศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพสาธารณะ

กรณีศึกษาของสถาบันเรื่อง “การสำรวจและปฏิบัติรูปแบบการบ่มเพาะบุคลากรสายวิชาชีพด้านนิเทศศิลป์ในระดับอาชีวศึกษาผ่านระบบครู-ศิษย์ยุคใหม่” ได้รับรางวัล “10 กรณีตัวอย่างยอดเยี่ยมด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันอาชีวศึกษาภาคเอกชนระดับประเทศ ประจำปี 2016”

ในด้านนวัตกรรมการเรียนการสอน วิทยาลัยส่งเสริม รูปแบบ “ครู-ศิษย์สมัยใหม่” (Modern Apprenticeship Model) โดย:

ในกลุ่มสาขาวิชาดนตรีและการเต้นรำ นำแนวคิด “บูรณาการระหว่างสถาบันและคณะกรรมการแสดง” (院团结合) และ “การสื่อสารร่วมกับการแสดง” (教演一体)

ในสาขาการออกแบบนิเทศศิลป์ประยุกต์ และสาขาบริหารจัดการ นำแนวทาง “โครงการจริง” มาใช้ในการเรียนการสอน

โมเดลดังกล่าวเป็นรูปแบบของ การบูรณาการระหว่างการเรียนรู้กับอุตสาหกรรม (产教融合) และความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ (校企合作) ซึ่งได้รับผลตอบแทนในเชิงบวกอย่างชัดเจน

ในด้านความสำเร็จของนักศึกษา: วงคอรัส, วงดนตรีพื้นบ้าน และวงดนตรีป๊อปของวิทยาลัย ได้รับรางวัล เหรียญทอง จากการประกวดระดับมณฑลหลายปีซ้อน

ปี 2017 และ 2023 นักศึกษาวิทยาลัยเป็นตัวแทนมณฑลกวางตุ้งเข้าร่วมการแข่งขันทักษะระดับชาติ และได้รับ รางวัลรองชนะเลิศอันดับสองระดับประเทศ

ปี 2019 นักศึกษา 2 คน ได้รับ รางวัลชนะเลิศการประกวดร้องเพลงระดับมณฑล

ปี 2022 ผลงานของนักศึกษา 2 คน ได้รับคัดเลือกเข้าร่วม “นิทรรศการนิเทศศิลป์กลุ่มศิลปินใหม่ระดับชาติ” ในปีเดียวกัน ผลงานนักศึกษ่อีกชุดหนึ่งได้รับคัดเลือกเข้าสู่ นิทรรศการสีน้ำของประเทศจีนครั้งที่ 1 และได้รับสิทธิ์เป็นสมาชิก

ปี 2023 นักศึกษาของวิทยาลัยได้รับ รางวัลชนะเลิศการแข่งขันทักษะด้านการพูดภาษาอังกฤษระดับมหาวิทยาลัยของมณฑลกว่างต้ง

ระหว่างปี 2014–2019 คณาจารย์และนักศึกษาของวิทยาลัยได้รับเชิญจาก มูลนิธิมาโจ้วแห่งมาเก๊า ให้เป็นผู้แสดงหลักในพิธีเปิดงานเทศกาลวัฒนธรรมมาโจ้ว ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมวัฒนธรรมที่ทรงอิทธิพลที่สุดของมาเก๊าติดต่อกันถึง 6 ปี ความโดดเด่นในการจัดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และบูรณาการดังกล่าว ทำให้วิทยาลัยได้รับความพึงพอใจและการยอมรับจากทุกภาคส่วนของสังคมอย่างกว้างขวาง

วิทยาลัยยึดหลัก การมีงานทำเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการฝึกทักษะปฏิบัติของนักศึกษาและการปลูกฝังจิตสำนึกด้านวิชาชีพอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ผ่านการดำเนินกลยุทธ์ ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ (校企合作) รวมถึง การบูรณาการระหว่างภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม (产教融合) ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการเร่งผลิตบุคลากรสายวิชาชีพที่มีทักษะคุณภาพสูงให้แก่ประเทศ วิทยาลัยได้จัดตั้งฐานฝึกงานและการจ้างงานนักศึกษาร่วมกับสถานประกอบการที่มีชื่อเสียงในอุตสาหกรรมหลากหลายประเภท อาทิ โรงแรมวิกตอเรีย (Victoria Hotel) และบริษัทอุตสาหกรรมเครื่องประดับหมิงฮุย (Minghui Jewelry) แห่งเขตบริหารพิเศษมาเก๊า บริษัทเครื่องประดับตั้งลี่ (Dingli Jewelry) กลุ่มธุรกิจฉางหลง (Chimelong Group) สาขาเหิงฉิน เมืองจูไห่ บริษัทฮ่อกงจงลี่ สปาน้ำแร่ไห่เฉวียน บริษัท Silkroad Vision เมืองเซินเจิ้น บริษัทแอนิเมชัน Mingdong และ Yuntu เมืองกว่างโจว โรงแรมศิลปะ Zhongbang เมืองจูไห่ บริษัทประติมากรรม Haomen สาขาจูไห่ (สาขาจากไต้หวัน) โรงละครใหญ่เมืองจูไห่ กลุ่มนิเทศศิลป์การแสดงเมืองจูไห่ คณะเต็นรำและดนตรี Zhongshan Torch กลุ่มธุรกิจ Thaihua เมืองจางซาน (Italina Jewelry) เครือข่ายความร่วมมือดังกล่าวช่วยเสริมสร้างระบบ แนวทางอาชีพและบริการจัดหางาน แก่นักศึกษาอย่างครอบคลุม ส่งผลให้อัตราการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยในแต่ละรุ่นสูงถึง 97% อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ วิทยาลัยยังขยายโอกาสการมีงานทำไปสู่ตลาดแรงงานในฮ่องกง มาเก๊า ไต้หวัน และต่างประเทศ โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา มีนักศึกษาจำนวนมากกว่า 10 คนในแต่ละปี ได้รับ หนังสือเสนอจ้างงานจากบริษัทในเขตบริหารพิเศษมาเก๊า ผ่านการแนะนำของวิทยาลัยโดยตรง การดำเนินงานเชิงรุกและสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ กวางตุ้ง–ฮ่องกง–มาเก๊า (Greater Bay Area) ทำให้วิทยาลัยสามารถส่งมอบบุคลากรวิชาชีพคุณภาพสูงเข้าสู่ตลาดแรงงานทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาจูไห่ เป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านนิเทศศิลป์ชั้นนำในภูมิภาคตอนใต้ของจีน ก่อตั้งเมื่อปี 2541 และได้รับการจดทะเบียนอย่างเป็นทางการในปี 2546 ตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษจูไห่ ซึ่งมีทำเลที่โดดเด่น ใกล้ฮ่องกงและมาเก๊า ทำให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการใช้ชีวิต

อย่างมาก วิทยาลัยมีบทบาทสำคัญในฐานะกรรมการสมาคมการศึกษาอาชีพด้านนิเทศศิลป์แห่งประเทศไทย และเป็นฐานฝึกอบรมสำหรับบัณฑิตปริญญาโทด้านนิเทศศิลป์ (MFA) เปิดสอนทั้งหมด 5 คณะ ครอบคลุม 47 สาขาวิชา โดยเฉพาะด้านการออกแบบนิเทศศิลป์ ดนตรี วิจิตรศิลป์ และการจัดการ นอกจากนี้ ยังร่วมมือกับมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ จัดโครงการปริญญาตรี ปริญญาโท และโครงการแลกเปลี่ยนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านวิทยาลัยให้ความสำคัญกับคุณภาพคณาจารย์ โดยมีครูดีเด่นหลายระดับ และเชิญผู้เชี่ยวชาญจากนานาชาติมาร่วมถ่ายทอดองค์ความรู้ อีกทั้งยังพัฒนารูปแบบการสอนที่ตอบโจทย์อุตสาหกรรม เช่น การเรียนการสอนแบบโครงการจริง และระบบครู-ศิษย์สมัยใหม่ นักศึกษาของวิทยาลัยประสบความสำเร็จอย่างมาก ได้รับรางวัลระดับมณฑลและระดับชาติหลายครั้ง สะท้อนถึงคุณภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษา วิทยาลัยมุ่งเน้นการมีงานทำเป็นหลัก สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการชั้นนำหลายแห่ง ส่งผลให้อัตราการมีงานทำของบัณฑิตสูงถึง 97% และยังขยายโอกาสการทำงานสู่ฮ่องกง มาเก๊า ไต้หวัน และต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

2.2 บริบททั่วไปของสาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาจุฬาราชมนตรี

สาขาวิชา การออกแบบนิเทศศิลป์ เป็นศาสตร์การออกแบบแบบสหวิทยาการที่ใช้ สัญลักษณ์ทางสายตา เป็นสื่อกลางหลักในการถ่ายทอดสาระและอารมณ์ โดยผ่านองค์ประกอบด้าน ภาพกราฟิก ตัวอักษร สี และภาพเคลื่อนไหว เพื่อสร้างการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพต่อผู้รับสาร การออกแบบนิเทศศิลป์ถือเป็นศาสตร์เชิงบูรณาการระหว่างการออกแบบกับศาสตร์การสื่อสาร โดยมีสูตรแนวคิดสำคัญคือ: ข้อมูล (เนื้อหา) + สื่อกลาง (พาหะ) + ผู้รับสาร (การรับรู้) = การสื่อสารที่มีประสิทธิผล เมื่อเปรียบเทียบกับ การออกแบบกราฟิกแบบดั้งเดิม สาขาการออกแบบนิเทศศิลป์มีการพัฒนาและขยายขอบเขตในหลายด้าน ได้แก่: การขยายสื่อกลาง: จากวัสดุสิ่งพิมพ์สู่สื่อดิจิทัล พื้นที่จริง ไปจนถึงอุปกรณ์สวมใส่อัจฉริยะ การยกระดับฟังก์ชัน: จากการสื่อสารทางเดียว →สู่ประสบการณ์เชิงโต้ตอบ → ไปจนถึงการกำหนดพฤติกรรมผู้ใช้ การบูรณาการทางวิชาการ: ผสานองค์ความรู้จาก จิตวิทยา การรับรู้, สารสนเทศศาสตร์, และ สังคมวิทยา เพื่อวิเคราะห์และออกแบบระบบการสื่อสารอย่างครอบคลุม

ด้วยเหตุนี้ การออกแบบนิเทศศิลป์จึงไม่ใช่เพียงการสร้างงานที่สวยงาม แต่เป็นกระบวนการคิดเชิงกลยุทธ์ที่มีเป้าหมายเพื่อสื่อสารให้เกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจนและมีผลกระทบทางสังคม

การออกแบบนิเทศศิลป์ มีแก่นสำคัญอยู่ที่ “การออกแบบเพื่อให้ผู้คนมองเห็น” และ “การออกแบบเพื่อการสื่อสารแจ้งข้อมูล” โดยเน้นการใช้สื่อภาพในการแก้ไขปัญหาการสื่อสารข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ขอบเขตของการออกแบบนิเทศศิลป์ครอบคลุมหลากหลายด้าน ได้แก่

การออกแบบกราฟิกแบบดั้งเดิม: เช่น การออกแบบตราสัญลักษณ์ โปสเตอร์ บรจัวร์ ภัณฑุ์ การจัดรูปเล่มหนังสือ ฯลฯ

การออกแบบสื่อดิจิทัล: เช่น การออกแบบเว็บไซต์ อินเทอร์เฟซแบบโต้ตอบ ภาพเคลื่อนไหวเชิงสื่อสาร สื่อเสมือนจริง (VR) ฯลฯ

การออกแบบระบบแบรนด์: เช่น การสร้างภาพลักษณ์องค์กร กลยุทธ์แบรนด์ การ

จัดแสดงในพื้นที่ทางกายภาพ ฯลฯ

แก่นแท้ของการออกแบบนิเทศศิลป์คือการสร้างห่วงโซ่การสื่อสารอย่างครบถ้วน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการหลัก ได้แก่

ใคร → ถ่ายทอดอะไร → ไปยังใคร → ได้ผลเช่นไร ซึ่งสะท้อนถึงกระบวนการสื่อสารอย่างเป็นระบบและมีเป้าหมาย

2.2.1 โครงสร้างหลักสูตรแกนกลาง

การจัดหลักสูตรเน้นการบูรณาการองค์ความรู้ด้านนิเทศศิลป์ เทคโนโลยี และวัฒนธรรม โดยแบ่งออกเป็นโมดูลหลัก ดังนี้: การฝึกพื้นฐานทางสายตา: ภาษาเชิงภาพ, โครงสร้างสี, การสร้างสรรค์รูปทรง การออกแบบกราฟิกแบบดั้งเดิม: การออกแบบตัวอักษร, การจัดหน้า, การออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ การออกแบบสื่อดิจิทัล: การออกแบบเชิงโต้ตอบ (UI/UX), ภาพเคลื่อนไหว, การแสดงข้อมูลด้วยภาพ, เทคโนโลยี VR/AR หลักสูตรด้านทฤษฎีวัฒนธรรม: ประวัติศาสตร์การออกแบบ, จิตวิทยาการออกแบบ, การบริหารการออกแบบ, การศึกษาวัฒนธรรมพื้นถิ่น (เช่น มรดกภูมิปัญญาให้หนาน, จิวฮั่วกู่แห่งหนาน เป็นต้น)

แนวทางอาชีพและโอกาสในอนาคต

(1) สาขาอาชีพที่หลากหลาย

อุตสาหกรรมดั้งเดิม: บริษัทโฆษณา สำนักพิมพ์ โรงงานบรรจุภัณฑ์ (ตำแหน่ง: นักออกแบบกราฟิก, บรรณาธิการศิลป์)

อุตสาหกรรมดิจิทัล: บริษัทเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อภาพยนตร์และโทรทัศน์ (ตำแหน่ง: นักออกแบบ UI/UX, นักออกแบบภาพเคลื่อนไหว)

องค์กรทางวัฒนธรรม: พิพิธภัณฑ์ องค์กรจัดนิทรรศการ (ตำแหน่ง: นักออกแบบเชิงสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรม)

สรุปได้ว่า สาขาการออกแบบนิเทศศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาจุฬาลงกรณ์ เป็นศาสตร์บูรณาการที่ใช้ภาพ สัญลักษณ์ และสีในการสื่อสารสาระและอารมณ์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงความรู้ด้านการออกแบบ การสื่อสาร จิตวิทยา และเทคโนโลยีดิจิทัล หลักสูตรเน้นการเรียนรู้ทั้งทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เช่น การออกแบบกราฟิก สื่อโต้ตอบ และภาพเคลื่อนไหว ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพในหลากหลายสาขา ทั้งอุตสาหกรรมดั้งเดิม ดิจิทัล และองค์กรด้านวัฒนธรรม โดยมุ่งสร้างนักออกแบบที่สามารถแก้ปัญหาการสื่อสารได้อย่างสร้างสรรค์และตอบสนองความต้องการของสังคมร่วมสมัย.

2.3 นโยบายการจัดการศึกษาในประเทศจีน

ประเทศจีนประกาศแผนยุทธศาสตร์ สร้างระบบการศึกษาที่เข้มแข็งภายในปี 2035 เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2568 ประเทศจีนได้ประกาศแผนแม่บทฉบับใหม่ว่าด้วยการพัฒนาระบบการศึกษาของชาติ โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับการศึกษาให้เป็นรากฐานที่มั่นคงในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างรอบด้าน และสนับสนุนยุทธศาสตร์การฟื้นฟูความยิ่งใหญ่ของชาติในระยะยาว แผนดังกล่าวมีชื่อว่า “แผนแม่บทการสร้างประเทศชั้นนำด้านการศึกษา ค.ศ. 2024–2035” ซึ่งได้รับการผลักดันโดยคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศจีนร่วมกับคณะรัฐมนตรีจีน

สาระสำคัญของแผนนี้คือ การสร้างระบบการศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะตามแบบสังคมนิยมของจีน โดยเน้นความเป็นผู้นำทางอุดมการณ์และการเมือง การแข่งขันด้านบุคลากร การสนับสนุนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความมั่นคงด้านชีวิตความเป็นอยู่ การมีส่วนร่วมของสังคม และอิทธิพลในระดับสากล ทั้งนี้ ประเทศจีนได้กำหนดกรอบเวลาที่ชัดเจนว่า ภายในปี 2027 จะวางรากฐานของระบบการศึกษาคุณภาพสูงให้เห็นเป็นรูปธรรม และสามารถผลิตบุคลากรผู้มีความคิดสร้างสรรค์และคุณภาพได้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ ขณะที่ภายในปี 2035 จีนตั้งเป้าจะมีระบบการศึกษาที่สมบูรณ์แบบ โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะต้องมีคุณภาพและเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมในระดับแนวหน้าของโลก ในด้านการอุดมศึกษา แผนแม่บทนี้ระบุถึงการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยชั้นสูง การส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยต่างชาติที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมเข้ามาเปิดหลักสูตรในประเทศจีน รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรปริญญาโทและเอกในรูปแบบวิชาชีพอย่างเข้มข้น ทั้งนี้ ยังได้เน้นให้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและสาขาวิชาให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่กำลังเปลี่ยนแปลงและยุทธศาสตร์ของชาติ โดยให้ความสำคัญกับสาขาที่ขาดแคลน สาขาข้ามศาสตร์ และสาขาที่เสี่ยงต่อการสูญหาย การเปิดกว้างสู่โลกภายนอกถือเป็นอีกหนึ่งประเด็นสำคัญของแผนฉบับนี้ โดยจีนตั้งเป้าที่จะเพิ่มความสามารถในการฝึกอบรมและดึงดูดบุคลากรต่างชาติ ขยายโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชน และสนับสนุนมหาวิทยาลัยจีนให้มีบทบาทในความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และการวิจัยระดับนานาชาติ ตัวอย่างเช่น จีนจะเปิดโครงการ “โรงเรียนฤดูร้อนนานาชาติ” จำนวน 800 โครงการในอีก 3 ปีข้างหน้า และจะเชิญเยาวชนจากสหรัฐอเมริกาและฝรั่งเศสจำนวนมากเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างประเทศ นอกจากนี้ แผนยังได้กล่าวถึงความจำเป็นในการติดตามการเปลี่ยนแปลงด้านประชากรในวัยเรียน เพื่อวางแผนพัฒนาโรงเรียนในระดับประถมและมัธยมให้สอดคล้องกับโครงสร้างประชากร อีกทั้งยังส่งเสริมการพัฒนาการศึกษาภาคบังคับให้มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมทั้งในเขตเมืองและชนบท พร้อมทั้งเน้นการผลิตแรงงานทักษะสูงและช่างฝีมือคุณภาพเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของอุตสาหกรรมในอนาคต กล่าวโดยสรุป แผนแม่บทนี้ถือเป็นแผนปฏิบัติการระดับชาติฉบับแรกที่วางเป้าหมายชัดเจนในการสร้างประเทศจีนให้เป็นประเทศมหาอำนาจทางการศึกษา โดยเชื่อมโยงนโยบายการศึกษากับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนยกระดับบทบาทของจีนในเวทีการศึกษาระดับโลก ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศสามารถก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้นำในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมั่นคง (เว็บไซต์ซินหัว, 2025)

สรุปได้ว่า ประเทศจีนประกาศแผนแม่บทการศึกษาปี 2024-2035 เพื่อยกระดับระบบการศึกษาให้เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศและฟื้นฟูความยิ่งใหญ่ของชาติ โดยเน้นการสร้างระบบการศึกษาที่มีเอกลักษณ์แบบสังคมนิยมจีน พัฒนาอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยวิจัย และหลักสูตรที่ตอบโจทย์เทคโนโลยีและยุทธศาสตร์ชาติ จีนยังเน้นการเปิดกว้างสู่ความร่วมมือระดับนานาชาติ ขยายโครงการแลกเปลี่ยนและดึงดูดบุคลากรต่างชาติ นอกจากนี้ยังมุ่งผลิตแรงงานทักษะสูงและสร้างความเท่าเทียมทางการศึกษาทั้งในเมืองและชนบท เพื่อก้าวสู่การเป็นมหาอำนาจทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างมั่นคง

2.4 นโยบายการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศไทย

การปฏิรูประบบกฎหมายการศึกษาในจีน: ส่งเสริมอาชีวศึกษา ท่ามกลางข้อจำกัดของการลงทุนภาคเอกชน ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา จีนได้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับระบบการศึกษาอย่างจริงจัง ซึ่งได้ส่งผลให้ภาคการศึกษาที่เคยเป็นหนึ่งในภาคเศรษฐกิจที่ทำกำไรสูงสุดสำหรับนักลงทุนต่างชาติ ต้องเผชิญกับความปั่นป่วนและความไม่แน่นอน อย่างไรก็ตาม ในขณะที่อุตสาหกรรมการศึกษาหลายประเภทในจีนเริ่มมีแนวโน้มจำกัดการลงทุนจากภาคเอกชนมากขึ้น การศึกษาในระดับอาชีวศึกษากลับเป็นหนึ่งในไม่กี่สาขาที่รัฐบาลยังคงส่งเสริมและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เมื่อวันที่ 20 เมษายน ค.ศ. 2022 คณะกรรมาธิการประจำของสภาประชาชนแห่งชาติได้ผ่านการแก้ไขกฎหมายการศึกษาอาชีวศึกษาฉบับใหม่ โดยกฎหมายนี้เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ. 2022 มีเป้าหมายเพื่อยกระดับสถานะของการศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศ และส่งเสริมให้ภาคธุรกิจและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาศักยภาพทางด้านอาชีวศึกษาอย่างเป็นระบบ กฎหมายฉบับนี้ถือเป็นหนึ่งในมาตรการหลายชุดที่รัฐบาลจีนประกาศใช้เพื่อยกระดับระบบการศึกษาอาชีวศึกษาให้แข็งแกร่งมากขึ้น ท่ามกลางภูมิทัศน์ของภาคอุตสาหกรรมที่กำลังเปลี่ยนแปลง และความต้องการแรงงานฝีมือที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลจีนจึงผลักดันให้มีการลงทุนในระบบการศึกษาอาชีวศึกษาอย่างเร่งด่วน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางเทคนิคของแรงงานในประเทศหนึ่งในข้อสำคัญของกฎหมายนี้คือ การยกระดับสถานะของอาชีวศึกษา โดยได้มีการยกเลิกการแบ่งแยกระหว่างโรงเรียนมัธยมทั่วไปกับโรงเรียนมัธยมสายอาชีพ พร้อมทั้งส่งเสริมให้โรงเรียนมัธยมทั่วไปสามารถเปิดสอนหลักสูตรเกี่ยวกับวิชาชีพได้ด้วย กฎหมายฉบับนี้ยังระบุชัดว่า การศึกษาอาชีวศึกษามีความสำคัญเทียบเท่ากับการศึกษาทั่วไป และผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีพควรมีสิทธิ์เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการจ้างงานอย่างเท่าเทียมก่อนหน้าที่กฎหมายฉบับนี้จะประกาศใช้ นักเรียนมัธยมต้นจะถูกคัดเข้าสู่โรงเรียนมัธยมสายสามัญหรือสายอาชีพตามคะแนนสอบ ซึ่งมักส่งผลให้นักเรียนที่มีคะแนนต่ำลงเรียนสายอาชีพ นำไปสู่ภาพลักษณ์ทางสังคมที่มองว่าการเรียนสายอาชีพเป็นทางเลือกที่ด้อยกว่า ผู้กำหนดนโยบายจึงหวังว่ากฎหมายใหม่นี้จะช่วยปรับทัศนคติของสังคมให้ดีขึ้น และลดอคติต่อการศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการขาดแคลนแรงงานทักษะในประเทศ นอกจากการยกระดับสถานะของอาชีวศึกษาแล้ว กฎหมายฉบับใหม่นี้ยังรวมมาตรการเพื่อยกระดับคุณภาพของระบบการศึกษาอาชีวศึกษาในประเทศจีนอีกด้วย โดยตั้งเป้าหมายว่า ภายในปี ค.ศ. 2025 จีนควรมีระบบอาชีวศึกษาสมัยใหม่ที่มีสภาพแวดล้อมและคุณภาพที่ดีขึ้น และภายในปี ค.ศ. 2035 จีนควรมีระบบการศึกษาอาชีวศึกษาที่ทันสมัยและเป็นผู้นำระดับโลก พร้อมทั้งยกระดับสถานะทางสังคมของแรงงานทักษะและช่างฝีมืออย่างชัดเจนยิ่งไปกว่านั้น กฎหมายฉบับนี้ยังมีข้อกำหนดที่ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น การจัดตั้งโครงการการศึกษาแบบร่วมมือระหว่างจีนกับต่างชาติ (Sino-foreign cooperative education) การขยายเวทีแลกเปลี่ยนนักศึกษา และการสนับสนุนให้สถาบันอาชีวศึกษาของจีนสามารถขยายบทบาทไปสู่ต่างประเทศ ควบคู่ไปกับกระบวนการโลกาภิวัตน์ของบริษัทจีน (Ainsley Will, 2022)

สรุปได้ว่า ประเทศจีนได้ปฏิรูประบบกฎหมายการศึกษา โดยเน้นส่งเสริมอาชีวศึกษาแม้จำกัดการลงทุนภาคเอกชนในสาขาอื่น กฎหมายการศึกษาอาชีวศึกษาฉบับใหม่ปี 2022 ยกระดับสถานะอาชีวศึกษาให้เทียบเท่าการศึกษาทั่วไป และเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการจ้างงานอย่างเท่าเทียม มุ่งลดอคติทางสังคมต่อสายอาชีพ และตอบสนองต่อความต้องการแรงงาน

ฝีมือ ภายในปี 2035 จีนตั้งเป้าพัฒนาระบบอาชีวศึกษาให้ทันสมัยและเป็นผู้นำระดับโลก นอกจากนี้ยังส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อขยายบทบาทในเวทีโลกอย่างต่อเนื่อง

2.5 นโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษารูปแบบการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ในประเทศจีน

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศจีนได้เร่งยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยการปรับเปลี่ยนแนวคิดการเรียนการสอน โดยเฉพาอย่างยิ่งการนำแนวคิดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome-Based Education: OBE) มาใช้ในการจัดการศึกษาทั้งในระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนากำลังคนที่มีความสามารถ ตอบสนองต่อความต้องการของอุตสาหกรรมยุคใหม่ และเพิ่มขีดความสามารถของประเทศในเวทีโลก แนวคิดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์เป็นระบบการศึกษาที่ออกแบบโดยเริ่มจากการกำหนดผลลัพธ์ที่ผู้เรียนควรบรรลุเมื่อจบการศึกษา เช่น ความรู้เฉพาะด้าน ทักษะวิชาชีพ การทำงานเป็นทีม หรือความสามารถในการแก้ปัญหา จากนั้นจึงออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลให้สอดคล้องกับเป้าหมายนั้น (Biggs & Tang, 2011) จีนได้ให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมครูในด้านการออกแบบหลักสูตรตามแนวคิดนี้ผ่านเวิร์กช็อปและโครงการนำร่องในหลายสถาบัน (Gao & Xu, 2022) ในระดับอาชีวศึกษา รัฐบาลจีนได้กำหนดให้การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์เป็นหัวใจสำคัญของนโยบายการพัฒนาหลักสูตรใหม่ โดยเฉพาะในสาขาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี วิศวกรรม และอุตสาหกรรมยุคใหม่ เช่น การผลิตอัจฉริยะ ปัญญาประดิษฐ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Ministry of Education of the People's Republic of China, 2021) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้ทันทีเมื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน

นอกจากนี้ จีนยังได้ส่งเสริมการสร้างระบบ micro-credentials หรือระบบประกาศนียบัตรระยะสั้นตามแนวคิดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และรับรองทักษะเฉพาะด้านในรูปแบบยืดหยุ่น เรียนรู้ได้ตลอดชีวิต โดยไม่จำเป็นต้องเรียนทั้งหลักสูตร (Tan & Zhang, 2023) ระบบดังกล่าวยังสอดคล้องกับแผนพัฒนากำลังคนแห่งชาติของจีนที่มุ่งส่งเสริมทักษะวิชาชีพระดับสูง ในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยหลายแห่งของจีน โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยร่วมทุนกับต่างประเทศ เช่น XJTLU (Xi'an Jiaotong-Liverpool University) และ Duke Kunshan University ได้นำระบบการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ มีการประเมินผลตามความสามารถของผู้เรียนจริง ไม่ใช่เพียงการสอบแบบวัดความจำเท่านั้น (Wang, 2022)

การดำเนินนโยบายการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์อย่างจริงจังของจีนสะท้อนถึงความพยายามในการเปลี่ยนผ่านจากการศึกษาแบบเน้นเนื้อหา ไปสู่การศึกษาแบบเน้นผลลัพธ์ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการสร้าง “ประเทศจีนที่เข้มแข็งด้านการศึกษา” ภายในปี 2035 ตามแผนแม่บทแห่งชาติที่ประกาศในปี 2025

โดยสรุป นโยบายการจัดการศึกษารูปแบบการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ในประเทศจีนเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบที่มุ่งสร้างบุคลากรคุณภาพสูง มีความสามารถในการปฏิบัติงานจริง และพร้อมปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ ทั้งยังเป็นแบบอย่างของการปฏิรูปการศึกษาเชิงกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของจีนอย่างแท้จริง

2.6 แนวคิดการจัดการศึกษารูปแบบมุ่งผลลัพธ์ (OBE)

การจัดการศึกษารูปแบบมุ่งผลลัพธ์ คือ การศึกษาที่เน้นแนวคิดเพื่อให้ผู้เรียนคาดหวังเกิดความรู้ความสามารถ และเจตคติตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อการจัดการศึกษา รวมถึงการออกแบบระบบ พัฒนามุ่งเน้นไปที่ผลลัพธ์ของหลักสูตร เน้นความยืดหยุ่น ไม่ตายตัวทั้งรูปแบบการเรียนรู้ การวัดผล และเวลานักเรียนเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยมีเป้าหมาย โดยที่ทุกผู้เกี่ยวข้องประสบความสำเร็จในการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์คือความชัดเจนของเป้าหมาย เพื่อให้ทั้งครูและนักเรียนมีการคาดหวังสิ่งที่ต้องการจากการเรียนรู้ ตลอดจนการเตรียมนักเรียนสำหรับการจ้างงานในตลาดโลกในอนาคต (สมชาย เทพแสง, กันต์ธมณีนญา นฤโฆษกศิริศิริ และอัจฉริยา เทพแสง, 2023)

ทฤษฎีผลลัพธ์ทางการศึกษาเป็นพื้นที่สำคัญของการวิจัยด้านการสื่อสารที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินและทำความเข้าใจประสิทธิภาพของระบบการศึกษาและผลกระทบต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียน ทฤษฎีนี้เน้นว่าการรวมกันของปัจจัยในกระบวนการศึกษารวมถึงคุณภาพการสื่อสารของครู การออกแบบหลักสูตรสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และลักษณะเฉพาะของนักเรียนนำไปสู่ความสำเร็จของการผลการศึกษา (Hattie, 2009) จากการวิจัยของ Hattie ปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียนคือความสามารถทางวิชาชีพของครูและวิธีการสื่อสารของพวกเขา ครูที่มีประสิทธิภาพสามารถปรับปรุงแรงจูงใจและผลการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญผ่านข้อเสนอแนะที่เหมาะสมและกลยุทธ์การสื่อสารเฉพาะบุคคล นอกจากนี้ทฤษฎีผลลัพธ์ทางการศึกษายังเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์และความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตร การวิจัยแสดงให้เห็นว่าการออกแบบหลักสูตรไม่เพียง แต่ต้องสอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษา แต่ยังบูรณาการกับประสบการณ์ชีวิตและความสนใจของนักเรียนเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักเรียนและผลการเรียนรู้ (Biggs, 2014) นักการศึกษาจำเป็นต้องไตร่ตรองและปรับหลักสูตรของตนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้แน่ใจว่าตรงกับความต้องการที่หลากหลายของนักเรียนการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญในทฤษฎีผลลัพธ์ทางการศึกษา สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างแข็งขันและส่งเสริมทักษะการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและความร่วมมือ (Eccles & Roeser, 2011) การวิจัยพบว่าสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและสนับสนุนช่วยเพิ่มความมั่นใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสถาบันการศึกษาควรมุ่งมั่นที่จะสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ครอบคลุมและสนับสนุนลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียน เช่น แรงจูงใจ รูปแบบการเรียนรู้ และความสามารถในตนเอง ก็มีบทบาทสำคัญในทฤษฎีผลลัพธ์ทางการศึกษาเช่นกัน ทฤษฎีความสามารถในตนเองที่เสนอโดย Bandura (1997) เน้นย้ำว่าความมั่นใจของนักเรียนในความสามารถในการเรียนรู้ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของพวกเขา การศึกษาพบว่านักเรียนที่มีความสามารถในตนเองสูงมักจะแสดงการมีส่วนร่วมในการศึกษาที่สูงขึ้นและผลการเรียนที่ดีขึ้น ดังนั้นนักการศึกษาควรใช้กลยุทธ์ต่างๆ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในตนเองของนักเรียนและส่งเสริมผลการเรียนรู้ของพวกเขา สุดท้าย ทฤษฎีผลลัพธ์ทางการศึกษายังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการประเมินและข้อเสนอแนะในกระบวนการศึกษา การประเมินที่มีประสิทธิภาพช่วยให้ให้นักการศึกษาเข้าใจความคืบหน้าการเรียนรู้ของนักเรียนและให้การสนับสนุนและคำแนะนำที่ตรงเป้าหมาย (Black & William, 1998) ครูสามารถช่วยนักเรียนระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเพื่อให้พวกเขาสามารถ

พัฒนาเป้าหมายและกลยุทธ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม สำหรับการปรับปรุง โดยสรุปทฤษฎีผลลัพธ์ทางการศึกษาให้การสนับสนุนทางทฤษฎีที่สำคัญ สำหรับการปฏิบัติทางการศึกษา ด้วยการมุ่งเน้นไปที่ปัจจัยต่างๆ เช่น คุณภาพของครู การออกแบบหลักสูตร สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ลักษณะของนักเรียน และข้อเสนอแนะจากการประเมิน ทำให้นักการศึกษาสามารถเข้าใจและปรับปรุงผลการศึกษาได้ดีขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการศึกษา

การจัดการศึกษารูปแบบมุ่งผลลัพธ์ เน้นการเรียนรู้เป็นสำคัญโดยเริ่มจาก สามัตถิยะ (Competencies) ที่ได้จากลักษณะเด่นของสถาบันนั้นๆ บวกกับ ความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต แล้วจึงแปลงออกมาเป็นผลลัพธ์ การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLO-Program learning outcome) หลังจากนั้น จึงสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับวิชา (CLO -Course learning outcome) และใช้แผนที่หลักสูตร (Curriculum mapping) ในการช่วยตรวจสอบว่า วิชาใดจะรับผิดชอบในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนและส่งต่อให้วิชา อื่นอย่างไร ผู้สอนก็ต้องนำ CLO มาเป็นตัวตั้งเพื่อที่จะออกแบบแผนการสื่อสาร ที่ต้องมีทั้งเรื่องการประเมิน และแนวคิดทางการสื่อสาร อันจะนำมาสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน

การจัดการศึกษารูปแบบมุ่งผลลัพธ์ ไม่ได้เน้นที่ปริมาณความรู้หรือเนื้อหาที่จะสอนให้ผู้เรียน แต่จะ เน้นที่หลักการ(Concept) ที่ผู้เรียนสามารถนำไปต่อยอดได้ เพราะความรู้ ในโลกอนาคตสามารถหาได้ง่ายกว่าปัจจุบัน ทั้งจากระบบการเรียนออนไลน์ต่างๆ เช่น MOOC ดังนั้นหน้าที่ส่วนที่เหลือของผู้สอนคือ การอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนด้วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบใหม่ที่ทำหายและให้เกิดผลลัพธ์ การเรียนรู้ การเรียนรู้จึงไม่ได้อยู่ที่มองว่า Output หรือสิ่งที่ได้จากผู้เรียน นั้นถูกหรือผิด แต่อยู่ที่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ Learn how to learn เพื่อทำให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ หรือค้นหาความรู้ใหม่ๆ ได้ ด้วยตนเองเมื่อได้จบการศึกษาไปแล้ว การที่จะทำ ให้การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์บรรลุผลจึงไม่ใช่แค่การทำเอกสาร แต่อยู่ที่การค้นหากลยุทธ์ วิธีการปัญหา และอุปสรรคที่ผู้เรียนประสบ และการทำการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ให้สำเร็จเกิดขึ้นได้ หลายระดับตั้งแต่ วิชาของตนเองไปจนถึงระดับหลักสูตรและมหาวิทยาลัย หลักการ สำคัญคือการเปลี่ยนผู้เรียนที่เป็นลักษณะเดิมที่เก่งในเรื่องการท่องจำเหมือนนกแก้ว ให้มาเป็นนกฮูกที่เป็นผู้รู้ เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2568)

Outcome-based Education (OBE) เป็นแนวคิดทางการศึกษาที่มีเป้าหมายหรือผลลัพธ์เป็นสำคัญ เมื่อสิ้นสุดประสบการณ์การศึกษา นักเรียนแต่ละคนควรบรรลุเป้าหมายหรือความสำเร็จในการเรียนรู้การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ไม่มีรูปแบบการสื่อสารหรือการประเมินเฉพาะเจาะจงในชั้นเรียน โดยการเพิ่มโอกาสแก่นักเรียนเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุเป้าหมาย ในการจัดการเรียนรู้จะมีการใช้รูปแบบการประเมินอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุผลลัพธ์ บทบาทของครูจะปรับเปลี่ยนเป็นผู้แนะนำ ผู้ฝึกอบรม ผู้อำนวยความสะดวก หรือผู้ให้คำปรึกษาตามผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ โดยผู้คิดค้นการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์เป็นนักวิชาการและนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียง ได้แก่ William G. Spady หรือที่รู้จักกันดีในนาม "บิดาแห่งการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์" และได้บัญญัติคำว่า "OBE" ในปี พ.ศ. 2531 (Spady, 1988: 4-8) การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ นั้นได้รับการยอมรับและนำมาใช้ ในปี ค.ศ. 1930 โดยคณะกรรมการการศึกษาแห่งรัฐในประเทศ สหรัฐอเมริกานำมาใช้ในระบบ การศึกษาเกี่ยวกับวิทยาลัย 300 แห่งและโรงเรียนมัธยมศึกษา 30 แห่ง โรงเรียน มัธยมศึกษาที่เข้าร่วม

ได้ออกแบบหลักสูตรใหม่ให้มีความแตกต่างจากหลักสูตรแบบเดิม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน ได้รับทักษะ การคิดในระดับสูง โดยโรงเรียนได้ผ่อนปรนข้อกำหนด และเนื้อหาวิชาแบบเดิมเพื่อแลกกับข้อมูล โดย ละเอียดเกี่ยวกับทักษะและความสามารถของนักเรียน จากการศึกษาทดลองการนำการศึกษาที่มุ่ง ผลลัพธ์มาใช้ในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีการทดลองส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จอย่างโดดเด่น มากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนที่มี หลักสูตรแบบดั้งเดิม (สมชาย เทพแสง, กันต์ธมณีนญา นฤโฆษิตศิริติ และอจริยา เทพแสง. 2566)

2.6.1 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์เป็นสำคัญ (OBE)

ผลลัพธ์การ: ข้อความที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าผู้เรียนคาดว่าจะต้องรู้อะไร และ สามารถทำอะไรได้เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้

การประเมินผล: วิธีการประเมินต้องสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดย มุ่งประเมินว่าผู้เรียนสามารถบรรลุสมรรถนะที่ระบุไว้หรือไม่

การออกแบบหลักสูตร: การออกแบบหลักสูตรต้องเริ่มจากเป้าหมายปลายทาง โดย วิธีการสื่อสารและสื่อการเรียนรู้ต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้

การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง: การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์เป็นกระบวนการแบบวนซ้ำที่เน้น การประเมินและการให้ข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

การเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: แนวทางนี้ให้ความสำคัญกับความต้องการและ ศักยภาพเฉพาะบุคคลของผู้เรียน โดยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล และมุ่งสู่ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน

ระบบการเรียนรู้แบบใช้ผลลัพธ์เป็นฐานนั้นแตกต่างอย่างมากจากแนวทางการศึกษา ดั้งเดิมและมุ่งเน้นไปที่ผลลัพธ์ของเนื้อหาและหลักสูตร นอกจากนี้ ครูยังใช้เป็นแนวทางโดยมี องค์ประกอบดังต่อไปนี้:

(1) วิสัยทัศน์

ชี้แจงวิสัยทัศน์ประกาศเป้าหมายของสถานศึกษาในการส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุ เป้าหมายทางวิชาการและอำนวยความสะดวกให้กับระบบสนับสนุนที่เหมาะสม

(2) พันธกิจ

คำชี้แจงภารกิจประกาศเป้าหมายของสถานศึกษาในการเตรียมผู้เรียนในสาขาวิชา เฉพาะ รวมถึงการศึกษาศหวิชา นอกจากนี้ ยังเน้นที่การพัฒนาโดยรวมของผู้เรียนและเน้นที่การ สื่อสารทักษะที่เกี่ยวข้อง

(3) วัตถุประสงค์ทางการศึกษาของโครงการ (PEO)

วัตถุประสงค์ทางการศึกษาของโครงการเป็นเป้าหมายหรือคุณสมบัติเฉพาะที่ สถานศึกษาคาดว่าจะมีในเชิงวิชาการและวิชาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้ วัตถุประสงค์ เหล่านี้ยังสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นโดยร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรม ศิษย์เก่า คณาจารย์ ฝ่ายบริหาร ฯลฯ นอกจากนี้ สถานศึกษายังประเมิน PEO หลังจากผู้เรียนสำเร็จการศึกษา 3-5 ปี ผ่านการติดตามและ แบบสอบถามจากมหาวิทยาลัยหรือนายจ้าง

(4) ผลลัพธ์ของโครงการ (PO)

คุณลักษณะของผู้เรียนที่เรียนจบ หรือที่เรียกว่าผลลัพธ์ของโครงการ (PO) ถือเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ที่ช่วยเหลือผู้เรียนในสาขาการศึกษาเฉพาะอื่นๆ ต่อไปนี้ ความรู้ในศาสตร์ การวิเคราะห์ปัญหา การออกแบบและพัฒนาวิธีแก้ปัญหา การสืบเสาะ การใช้เครื่องมือที่ทันสมัย จริยธรรม การทำงานเป็นทีมและปัจเจกบุคคล การสื่อสาร การจัดการโครงการและการเงิน การเรียนรู้ตลอดชีวิต ความเกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผลในการประเมินปัญหาทางสังคม สุขภาพ ความปลอดภัย กฎหมาย และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวทางปฏิบัติการระดับมืออาชีพ

(5) ผลลัพธ์ของหลักสูตร

หลักสูตรทั้งหมดอยู่ภายใต้หลักสูตรวิชาการโดยมีผลลัพธ์ของหลักสูตรที่เรียกว่า CO สถานศึกษาต่างๆ สร้างผลลัพธ์ของหลักสูตรขึ้นอยู่กับผลลัพธ์ของหลักสูตร นอกจากนี้ OC ยังเป็นคำชี้แจงที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเหตุผลหลักในการเรียนหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนกำหนดได้ว่าจะสามารถทำอะไรได้บ้างหลังจากจบหลักสูตร ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อระบุผลลัพธ์ของหลักสูตรแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการพัฒนาวิธีการประเมินที่ช่วยวัดผลลัพธ์ของการเรียนรู้ ดังนั้น เมื่อครูได้รับผลการประเมินแล้ว สามารถนำไปใช้ปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องได้ อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญประการแรกคือ การเลือกวิธีการประเมินที่เหมาะสมโดยพิจารณาจากผลลัพธ์ที่คาดหวังจากหลักสูตร (Aamir Siddiqui, 2023)

2.6.2 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์เป็นสำคัญ (OBE)

การศึกษาแบบการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (OBE approach) คือกระบวนการศึกษาอย่างต่อเนื่องที่อยู่ภายในหลักสูตร กลยุทธ์การเรียนรู้และการสื่อสาร และเครื่องมือการวัดผลต่าง ๆ ที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กระบวนการเรียนรู้แบบการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์สามารถระบุได้ว่ามีสี่ขั้นตอนดังนี้ (สตริรัตน์ ธาดากานต์, มปป.)

(1) ขั้นวางแผน (การเขียนและทบทวนหลักสูตร) ผลลัพธ์จากการเรียนรู้รายวิชานั้นจะสอดคล้องกับ KMUTT QF (คือวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของโปรแกรมและผลลัพธ์ต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ตามขั้นตอนของโปรแกรมหรือ PLOs) หลักสูตรจะสะท้อนให้เห็นถึงกลยุทธ์ต่าง ๆ (แผนการเรียนรู้) เพื่อมุ่งให้สัมฤทธิ์ผล เช่นเดียวกับการวัดผล (การประเมิน)

(2) ขั้นตอนดำเนินการ (นำสิ่งที่เรียนไปใช้) คือการนำแผนการเรียนรู้และกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้มาทำให้เกิดผล

(3) ขั้นวัดและประเมินผล (การประเมิน) คือการนำเอากลยุทธ์ที่ได้วางแผนไว้มาวัดผลสัมฤทธิ์และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลนี้ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดผลลัพธ์ (ระยะประเมิน) ระยะประเมินนี้เป็นช่วงที่เราจะได้รับผลตอบรับ

(4) ขั้นตอบสนอง/ขั้นพัฒนา (การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง) คือการระบุสิ่งที่จำเป็นต้องรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นพื้นฐานของผลลัพธ์ใหม่ หรือผลลัพธ์ใหม่ที่ได้รับการแก้ไขแล้ว และเป็นวัตถุประสงค์ใหม่ ๆ เพื่อกระบวนการแห่งวัฏจักรที่จะมีถัดไป สามารถดูกระบวนการนี้ได้จากหลักสูตรโปรแกรมหรือระดับของรายวิชา (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2558)

2.6.3 ขั้นตอนการออกแบบหลักสูตรที่มุ่งเน้นผลลัพธ์

3.1 ระบุลักษณะและสเปกของบัณฑิตสู่วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

การคิดถึงคุณสมบัติที่ชัดเจน อะไรที่ทำให้บัณฑิตควรรู้ สามารถทำได้ และควรมีทัศนคติอย่างไร เมื่อสิ้นสุดการศึกษาจากหลักสูตร

3.2 กำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวัง

สิ่งที่ต้องได้รับการวัดและประเมินว่าเป็นไปตามสเปกที่ต้องการ ภาษาที่ใช้และคำกริยาที่แสดงการกระทำในข้อความแสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ มีบทบาทเป็นแนวทางให้นักศึกษาในการเข้าใจถึงความคาดหวังของภาควิชา/หลักสูตร ตลอดจนช่วยให้นักศึกษาเข้าใจว่าประสบการณ์ทางการศึกษาของตนเองได้เตรียมความพร้อมสำหรับอาชีพและการใช้ชีวิตหลังเรียนจบอย่างไรบ้าง การเขียนผลลัพธ์ที่คาดหวังควรเป็นลักษณะดังนี้

(1) Focus ที่ผู้เรียน-อะไรที่ผู้เรียนควรรู้ / สามารถทำ/ มีลักษณะ อย่างไร เมื่อ สิ้นสุดการเรียนการสอน

(2) บรรยายถึง outcomes, ไม่ใช่กระบวนการ หรือ กิจกรรม

(3) เริ่มต้นด้วย กริยา

(4) 1 outcomes 1 กริยา

(5) หลีกเลี่ยงกริยาที่คลุมเครือ เช่น รู้ เข้าใจ

(6) กริยา ควรสะท้อนถึง levels of learning (taxonomy)

(7) outcomes ต้องวัดได้ สังเกตได้

(8) outcomes reflect knowledge, skills or attitudes required

(9) appropriate number of outcomes (ideal 7 – 8)

(10) มีความสอดคล้องของ program และ course outcomes

3.3 ออกแบบโครงสร้างหลักสูตรที่ทำให้บรรลุ

โครงสร้างหลักสูตรต้องบอกได้ว่า เรียนและฝึกอะไรบ้างเพื่อให้ได้บัณฑิตตามสเปก ควรออกแบบลักษณะดังต่อไปนี้

(1) Fundamental modules: เนื้อหาพื้นฐาน เช่น pre-registration nursing program, social sciences, foundational sciences such as anatomy, physiology etc.

(2) Core modules: เนื้อหาบังคับที่เกี่ยวข้องกับคุณวุฒิ เช่น nursing courses

(3) Elective modules: วิชาที่สามารถเลือกเรียนเพิ่มเติมตามที่สนใจเพื่อช่วย พัฒนาให้เข้าใจสิ่งที่จำเป็นของสาขา หรือช่วยเสริมสมรรถนะให้ดียิ่งขึ้น

3.4 ออกแบบรายวิชา

ระบุให้ชัดเจนว่าผู้เรียนจะสามารถ “ทำอะไรได้” เมื่อเรียนจบรายวิชา โดยใช้คำกริยาเชิงปฏิบัติ เช่น อธิบาย วิเคราะห์ สร้าง ฯลฯ ออกแบบกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุ CLOs เช่น PBL, การอภิปรายกลุ่ม, การปฏิบัติจริง ฯลฯ แบ่งเป็น 3 ด้าน: พุทธิพิสัย (cognitive), เจตพิสัย (affective), และทักษะพิสัย (psychomotor)

3.5 ออกแบบวิธีการสื่อสาร และประเมินผล

(1) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง : เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติและการจำลองสถานการณ์ เพื่อเตรียมผู้เรียนให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง เช่น ห้องปฏิบัติการทักษะ ห้องจำลองสถานการณ์

(2) การเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสาขาวิชาชีพ : การจัดการเรียนรู้โดยให้นักศึกษาจากหลายสาขาวิชาร่วมกันเรียนหรือทำกิจกรรม เพื่อพัฒนา ทักษะการทำงานเป็นทีมสหวิชาชีพ เช่น นักศึกษาแพทย์ พยาบาล และเภสัชกรร่วมกันวิเคราะห์เคส

(3) การเรียนรู้เชิงรุก : เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น แทนการบรรยายอย่างเดียว ตัวอย่างเช่น:

TBL (Team-Based Learning) – เรียนรู้แบบกลุ่มเน้นทีม

ProBL (Project-Based Learning) – เรียนรู้โดยทำโครงการ

PBL (Problem-Based Learning) – เรียนรู้ผ่านการแก้ปัญหา

CBL (Case-Based Learning) – เรียนรู้จากกรณีศึกษา

(4) การเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ: ใช้ระบบออนไลน์หรือแพลตฟอร์มอีเลิร์นนิงเพื่อการเรียนการสอน เช่น คอร์สออนไลน์ (MOOCs) วิดีโอการสอน แพลตฟอร์ม LMS (Learning Management System)

(5) การเรียนรู้แบบจิตปัญญา: เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง “จิตใจ” และ “ปัญญา” เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งด้านในและด้านนอก เช่น การเจริญสติ การสะท้อนคิด การฟังอย่างลึกซึ้ง เพื่อเสริมสร้าง ความตระหนักรู้ตนเอง และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีเมตตา

3.6 ออกแบบการประเมินผลหลักสูตร

(1) เน้นการตัดสินผลแบบอิงเกณฑ์

(2) เพื่อระบุ areas ที่มีสมรรถนะ และระดับของสมรรถนะ (areas and degree of competence)

(3) เพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับ

(4) เพื่อใช้เป็นข้อมูลที่พิจารณาว่าผู้เรียนสามารถ “ไปต่อ” หรือ อยู่ทุกระดับเดิม

สรุป การจัดการศึกษารูปแบบมุ่งผลลัพธ์ เป็นแนวทางการเรียนการสอนที่เริ่มจากผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องบรรลุเป็นหลัก โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และเจตคติไปใช้จริงในชีวิตหรืออาชีพ การออกแบบหลักสูตรเริ่มจากสมรรถนะสำคัญ ผลลัพธ์ของหลักสูตร ผลลัพธ์ของรายวิชาโดยใช้แผนที่หลักสูตรช่วยจัดระบบศึกษารูปแบบมุ่งผลลัพธ์ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สนับสนุนการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น ทั้งด้านวิธีสอน การวัดผล และเวลา มีการใช้เทคนิคหลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบสหวิชาชีพ และ เพื่อเสริมประสบการณ์ตรงและทักษะการคิดขั้นสูงองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การออกแบบผลลัพธ์ที่ชัดเจน การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ และการปรับปรุงต่อเนื่อง ทั้งนี้ครูมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะและออกแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียน “เรียนรู้วิธีเรียนรู้” และสามารถเติบโตอย่างยั่งยืนหลังจบการศึกษา

2.7 แนวทางการนำการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ไปใช้ในอาชีวศึกษาในประเทศไทย

ประเทศจีนในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของภาคอุตสาหกรรมและความต้องการแรงงานฝีมือที่มีทักษะสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำแนวคิด “การศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์” หรือ Outcome-Based Education (OBE) มาเป็นแนวทางหลักในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการจริงการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ เป็นระบบการศึกษาที่เน้นว่าเมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนควร “สามารถทำอะไรได้” มากกว่าการวัดว่าผู้เรียน “รู้อะไรบ้าง” (Biggs & Tang, 2011) แนวคิดนี้ได้ถูกรัฐบาลจีนบรรจุอยู่ในแผนการปฏิรูปอาชีวศึกษา โดยเฉพาะใน *กฎหมายการศึกษาอาชีวฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565 (2022)* ซึ่งมีจุดเน้นในการพัฒนา “ระบบอาชีวศึกษาสมัยใหม่” ภายในปี 2025 และยกระดับสู่มาตรฐานโลกภายในปี 2035 (National People’s Congress of China, 2022) แนวทางหนึ่งที่สำคัญของการนำการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ไปใช้ในระบบอาชีวศึกษาของจีน คือการออกแบบหลักสูตรแบบย้อนกลับ โดยเริ่มจากการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุ แล้วจึงออกแบบเนื้อหาวิชาและวิธีการสื่อสารที่สอดคล้องกับผลลัพธ์นั้น (Zhao & Li, 2021) ตัวอย่างเช่น สาขาเทคโนโลยีการผลิตอัจฉริยะ หรือ AI จะมีการกำหนดว่าผู้เรียนควรสามารถ “ออกแบบระบบอัตโนมัติขนาดเล็ก” หรือ “ตั้งโปรแกรมควบคุมหุ่นยนต์ได้” เป็นเป้าหมายการเรียนรู้หลัก รัฐบาลจีนยังส่งเสริมการใช้ การประเมินผลตามผลลัพธ์ แทนการสอบแบบชีวิตจากกลุ่ม โดยมุ่งวัดว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานหรือสร้างผลงานที่ตรงกับเป้าหมายได้หรือไม่ ไม่ใช่เปรียบเทียบกับคนอื่น (Liu & Cheng, 2022) อีกแนวทางสำคัญคือการส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและภาคอุตสาหกรรม (产教融合) ซึ่งถือเป็นหัวใจของการนำการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์มาใช้ในอาชีวศึกษา ตัวอย่างที่พบได้คือ โครงการร่วมพัฒนาหลักสูตรระหว่างวิทยาลัยอาชีวศึกษากับบริษัทเทคโนโลยีชั้นนำ เช่น Huawei, BYD และ Haier ซึ่งมีการพัฒนาระบบฝึกงานที่ตรงตามผลลัพธ์ที่หลักสูตรตั้งไว้ และช่วยประเมินทักษะผู้เรียนในสถานการณ์จริง ในระดับนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการจีนได้จัดตั้งแผน “Double High Plan” (双高计划) ซึ่งคัดเลือกวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีศักยภาพสูงให้เป็นต้นแบบในการพัฒนาหลักสูตรตามแนวการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์โดยมุ่งเน้นให้แต่ละแห่งมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (เช่น วิศวกรรม, โลจิสติกส์, พลังงาน) และสามารถผลิตแรงงานที่มีสมรรถนะตามมาตรฐานสากลได้ (Ministry of Education of China, 2021) นอกจากนี้ จีนยังได้ส่งเสริมการใช้ ระบบประกาศนียบัตรย่อย (micro-credentials) และ ระบบ “1+X” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์โดยผู้เรียนสามารถรับประกาศนียบัตรความสามารถเฉพาะทางเพิ่มเติมนอกเหนือจากวุฒิการศึกษาได้ ทำให้สามารถออกสู่ตลาดแรงงานได้เร็วขึ้น และมีความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Tan & Zhang, 2023) กล่าวโดยสรุป การนำการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ไปใช้ในอาชีวศึกษาของจีนเป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการศึกษาให้เน้นผลลัพธ์ที่แท้จริงของผู้เรียน ทั้งในด้านทักษะ การประเมิน และการออกแบบหลักสูตร โดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคอุตสาหกรรมเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับเป้าหมายของประเทศที่ต้องการสร้างแรงงานฝีมือในระดับโลกภายในปี 2035

สรุปได้ว่า ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา จีนให้ความสำคัญกับการพัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและแรงงานทักษะสูง โดยน่านโยบายการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (OBE) มาใช้เป็น

แนวทางหลักการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์เน้นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถทำได้จริงหลังเรียนจบ มากกว่าการเรียนรู้เพียงทฤษฎี จินตนาการแบบหลักสูตรย้อนกลับ กำหนดผลลัพธ์ก่อน แล้วจึงสร้างเนื้อหาและวิธีสอน พร้อมประเมินผลตามความสามารถจริง อีกทั้งสนับสนุนความร่วมมือกับอุตสาหกรรม และใช้ระบบ “1+X” และ micro-credentials เพิ่มความยืดหยุ่น การนำการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ช่วยพัฒนาทักษะตรงตามเป้าหมาย สร้างแรงงานคุณภาพเพื่อแข่งขันในระดับโลกภายในปี 2035 นี้

2.8 การประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ภายใต้การหลอม

1. ความหมายของการสื่อสาร

การสื่อสารในที่นี้ หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดสาร ความรู้ ทักษะ ทศนคติ หรือพฤติกรรมผ่านสื่อ ช่องทาง และกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือระหว่างผู้เกี่ยวข้องในระบบการศึกษา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทางสติปัญญา อารมณ์ และสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ (UNESCO , 2018) โดยหากนำมาประกอบกับทฤษฎีการสื่อสารของเดวิดเคเบอร์โลแล้วจะพบว่า

ผู้ส่งสาร: เช่น ครู, นักวิชาการ, ผู้บริหาร

ผู้รับสาร: เช่น นักเรียน, ครู, ผู้ปกครอง

สาร: เนื้อหา ความรู้ คำแนะนำ

ช่องทาง: การพูด, เขียน, สื่อดิจิทัล, วิดีโอ

ผลลัพธ์: การเรียนรู้, ความเข้าใจ, พฤติกรรมเปลี่ยนแปลง

โดยการสื่อสารการศึกษานั้นมีประเด็นสำคัญในการสื่อสารดังต่อไปนี้

1) องค์กรจัดการศึกษาส่งเสริมการพัฒนาและการใช้สื่อครบทุก รูปแบบ ได้แก่

(1.1) สื่อสารการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สอศ) สำหรับการเรียนการสอนที่ไม่พร้อมหรือไม่จำเป็นต้องใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม โดยใช้รูปของจริง รูปภาพ แผนภูมิ วิธีโต้ตอบจำลองของจริง และกิจกรรมต่าง ๆ

(1.2) สื่อสารเพื่อสอนตน เพื่อการศึกษา ประกอบวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และนาฏกรรม

(1.3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม เพื่อการศึกษาในลักษณะอินเทอร์เน็ต ดาวเทียม และ

(1.4) สื่อพื้นบ้าน (ดนตรี การร้องรำ ละคร ลิเก หมอลำ) เพื่อการเรียนการสอน

2) อาจารย์มีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นระบบ

(2.1) สามารถวิเคราะห์เนื้อหา การเลือกสื่อและช่องทาง และการวิเคราะห์ผู้เรียน

(2.2) อาจารย์ มีและจัดทำสื่อการสื่อสารที่เหมาะสม ในรูปชุดการสื่อสาร ทั้งชุดการสื่อสารแบบบรรยาย ชุดการสื่อสารแบบกลุ่มกิจกรรม ชุดการสื่อสารรายบุคคล และชุดการสื่อสารทางไกล ทั้งแบบเผชิญหน้า ออนไลน์

(2.3) สถาบันมีแผนและดำเนินการฝึกอบรมคณาจารย์ให้สามารถผลิตชุดการสื่อสารทั้งแบบเผชิญหน้าในห้องเรียนและแบบอิเล็กทรอนิกส์

(2.4) สถาบันมีแผนสนับสนุนการประชุมปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การผลิตสื่อการสื่อสารในรูปต่าง ๆ และมีระบบสนับสนุนการเรียนรู้แบบเปิด โดยใช้เทคโนโลยีและสื่อสาร

การศึกษาที่หลากหลาย รวมถึงการควบคุมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่ กลุ่ม ประเภท ได้แก่ สื่อโสตทัศน สื่อสารเพื่อสอนตน สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อพื้นบ้าน ที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน

(2.5) องค์การจัดการศึกษากำหนดให้อาจารย์มีบทบาทในการควบคุมจัดทำเรื่องราวการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ประกอบการเรียนเป็นรายวิชาอย่างน้อย โดยต้องพัฒนาปรับชุดการสอนประจำวิชาที่สอนอย่างครบถ้วน (วชิระ พรหมวงศ์ และพัชรนันท์ บุตรบุญ, 2562)

2. ความหมายของคำว่า “หลอมรวมสื่อ”

เจนกินส์ (2006) ได้อธิบายว่า "การหลอมรวมสื่อ" คือปรากฏการณ์ที่สื่อเก่ากับสื่อใหม่ปะทะและผสมผสานกัน ผู้บริโภคไม่ได้เป็นเพียงผู้รับสารแบบเดิม แต่กลายเป็นผู้มีบทบาทในการเลือกจัดการ และกระจายข้อมูล

Henry Jenkins (2006) เจนกินส์อธิบายว่า "การหลอมรวมสื่อ" คือ การไหลเวียนของเนื้อหาข้ามแพลตฟอร์มสื่อต่างๆ ความร่วมมือระหว่างอุตสาหกรรมสื่อหลายประเภท และพฤติกรรมของผู้ชมที่ย้ายไปยังแพลตฟอร์มต่างๆ เพื่อค้นหาประสบการณ์ความบันเทิงที่ต้องการ .

Ithiel de Sola Pool (1983) พูลได้กล่าวถึงแนวคิดของการหลอมรวมสื่อว่าเป็นกระบวนการที่เส้นแบ่งระหว่างสื่อต่างๆ เช่น โทรศัพท์ โทรเลข และวิทยุ ถูกทำให้เลือนหายไป เนื่องจากการพัฒนาทางเทคโนโลยี ทำให้สื่อเหล่านี้สามารถผสานเข้าด้วยกันได้ .

Jan van Dijk (2006) แวน ไคค์ อธิบายว่า การหลอมรวมสื่อเกิดจากการพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ทำให้ข้อมูลทุกประเภท (ข้อความ เสียง ภาพ) ถูกแปลงให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลเดียวกัน และสามารถส่งผ่านเครือข่ายเดียวกันได้ .

สุณิสรา เมืองแก้ว และ อธิภัทร วรณมุล (2019) ในงานวิจัยเรื่อง "การปรับตัวของวิทยุกระจายเสียงในยุคหลอมรวมสื่อ" ผู้วิจัยพบว่า สถานีวิทยุต้องปรับตัวโดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น เว็บไซต์และแอปพลิเคชัน เพื่อให้ผู้ฟังสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้หลากหลายช่องทาง และมีปฏิสัมพันธ์กับรายการได้มากขึ้น .

จึงพอสรุปได้ว่า "หลอมรวมสื่อ" หมายถึงกระบวนการที่สื่อหลายประเภท เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต ผสานเข้าด้วยกันผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการผลิต การกระจาย และการบริโภคเนื้อหา โดยผู้บริโภคมีบทบาทมากขึ้นในการเลือกและมีส่วนร่วมกับสื่อ

3. แนวคิดการหลอมรวมสื่อ

สื่อเก่า สื่อเก่าหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สื่อดั้งเดิม หมายถึง สื่อที่ผู้ส่งสารทำหน้าที่ส่งสารไปยังผู้รับสารโดยมุ่งเน้นการเผยแพร่และถ่ายทอดทางเดียวซึ่งผู้รับจะมีข้อจำกัดในการสื่อสาร 2 ทาง อีกทั้งเน้นตัวสื่อในการบรรจุข้อมูลซึ่งจะมีขีดจำกัดในด้านเนื้อที่เวลาและระยะทาง ตัวอย่างเช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร โทรเลข วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และภาพยนตร์ (พงศ์สิน พรหมพิทักษ์, 2561)

สื่อใหม่ สื่อที่เอื้อให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารทำหน้าที่ส่งสารและรับสารได้พร้อมกัน เป็นการสื่อสารสองทาง และสื่อยังทำหน้าที่ส่งสารได้หลายอย่างรวมกัน คือ ภาพ เสียง และข้อความไปพร้อมกัน โดยรวมเอาเทคโนโลยีของสื่อดั้งเดิม เข้ากับความก้าวหน้าของระบบเทคโนโลยีสัมพันธ์ ทำให้สื่อสามารถสื่อสารได้สองทางผ่านทางระบบเครือข่ายและมีศักยภาพ เป็นสื่อแบบประสม

ปัจจุบันสื่อใหม่พัฒนาขึ้นหลากหลายเป็นที่รู้จักและนิยมกันมากขึ้น เช่น เครือข่ายอินเทอร์เน็ต การบริการระดับเว็ลด์ไวด์เว็บ เป็นต้น ซึ่งทำให้สื่อและ การสื่อสารเชื่อมโยงการเกิดกิจกรรมสังคมได้มากขึ้น อีกทั้งลดข้อจำกัดในด้านเนื้อที่ สถานที่ ระยะเวลา และระยะทางได้มากขึ้น (พงศ์สิน พรหมพิทักษ์ , 2561)

ความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่าง **สื่อดั้งเดิม** กับ **สื่อใหม่** โดยระบุว่าสื่อดั้งเดิม เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ มีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียว เน้นการส่งข้อมูลจากแหล่งเดียวไปยังมวลชน ในขณะที่สื่อสังคมเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วม เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคเนื้อหาได้ทันที ความแตกต่างที่ชัดเจนคือเรื่องของ ความสามารถในการตอบสนองทันที, ความโต้ตอบ, ความถาวรของเนื้อหา, และการกระจายอำนาจของผู้ผลิตสื่อ อย่างไรก็ตาม บทความชี้ให้เห็นว่าสื่อทั้งสองยังคงมีความสัมพันธ์ที่เกื้อหนุนกันในด้านข่าวสาร บันเทิง และโฆษณา เช่น การนำเนื้อหาหนังสือพิมพ์ขึ้นโซเชียลมีเดีย หรือการใช้โซเชียลมีเดียเป็นช่องทางป้อนความคิดเห็นต่อรายการโทรทัศน์ ทั้งนี้ บทความสรุปว่าสื่อดั้งเดิมจะยังไม่หายไป แต่จะมีบทบาทเสริมกับสื่อใหม่ในบริบทการสื่อสารร่วมสมัย (Oberiri Destiny Apuke. 2016) อย่างไรก็ตาม สื่อดั้งเดิมมีบทบาทในการสื่อสารแบบพื้นบ้านที่เชื่อมโยงผู้คนผ่านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และความบันเทิง ส่วนสื่อสมัยใหม่ใช้เทคโนโลยีเพื่อขยายการสื่อสารให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การใช้มัลติมีเดีย ดิจิทัล และแพลตฟอร์มแบบอินเทอร์เน็ตออฟ ทhing ความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่ โดยเห็นว่าสื่อใหม่มิได้มาแทนที่สื่อเก่า แต่เป็นการ "หลอมรวม" ที่มีการผสมผสานเข้ากันอย่างกลมกลืน เช่น การใช้โทรทัศน์ที่ผสมผสานละครแบบดั้งเดิมกับเทคโนโลยีใหม่ๆ และการนำสื่อพื้นบ้านเข้าสู่โลกออนไลน์ ในยุคที่โลกเผชิญปัญหาสิ่งแวดล้อมและสังคม สื่อทั้งเก่าและใหม่สามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านแนวคิด “edutainment” หรือ “ความบันเทิงเชิงการศึกษา” ที่มีบทบาททั้งในการให้ข้อมูลและสร้างคุณค่าเชิงสังคม (Aikat, Debashis, มปป.) นอกจากนี้ ปฐมาพร เนตินันท์ (2561) ได้ทำการศึกษาการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่กับพฤติกรรมบริโภคของเจนวายในกรุงเทพมหานคร พบว่า เมื่อพิจารณาลักษณะการเปิดรับสื่อตามกลุ่ม ประเภทสื่อ ผลการวิจัยพบว่า “เจน วาย” มีพฤติกรรมการ เปิดรับสื่อทั้งกลุ่มประเภทคือทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่ สอดคล้องตาม ผู้บริโภคยุคปัจจุบันไม่ได้ เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง ยังคงเปิดรับทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่ ผู้บริโภคยุคปัจจุบันอยู่ในยุคแห่งการเชื่อมต่อระหว่างสื่อ ดั้งเดิมและสื่อใหม่ เปรียบเสมือน “Centaur” หรือมนุษย์ที่ ท่อนบนเป็นคนแต่มีตัวท่อนล่างเป็นม้า เป็นผู้บริโภค ลูกผสมยุคใหม่เปิดรับสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่ร่วมกัน เรียกว่า “New Hybrid Consumer”

สรุปได้ว่า สื่อเก่า หรือสื่อดั้งเดิม เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ เป็นการสื่อสารทางเดียว ที่ผู้รับสารมีบทบาทจำกัด และมักมีข้อจำกัดด้านเวลา ระยะทาง และพื้นที่ สื่อใหม่เกิดจากการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้สื่อสารได้สองทาง มีความโต้ตอบสูง และรวมภาพ เสียง ข้อความในเวลาเดียวกัน จุดต่างสำคัญคือ สื่อใหม่เปิดโอกาสให้ผู้เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้รับสารได้ทันที ขณะที่สื่อเก่าเน้นการเผยแพร่จากศูนย์กลางไปยังมวลชน อย่างไรก็ตาม ทั้งสองสื่อยังคงมีความสัมพันธ์เกื้อหนุนกัน เช่น การนำเนื้อหาสื่อเก่ามาเผยแพร่บนแพลตฟอร์มออนไลน์ ปัจจุบันผู้บริโภคยุคใหม่เลือกเปิดรับทั้งสื่อเก่าและใหม่ควบคู่กัน กลายเป็นผู้บริโภคลูกผสมที่ตอบสนองต่อโลกการสื่อสารยุคดิจิทัลได้อย่างยืดหยุ่น

4. ทฤษฎีการสื่อสารการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (OBE) ภายใต้การหลอมรวมสื่อ

ทฤษฎีการสื่อสารการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (OBE) ภายใต้การหลอมรวมสื่อ เป็นรูปแบบการสื่อสารที่ผสมผสานการสื่อสารแบบดั้งเดิมเข้ากับการสื่อสารออนไลน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลการเรียนรู้และยกระดับประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน จากข้อมูลของ Graham (2006) การสื่อสารภายใต้การหลอมรวมสื่อเป็นวิธีการสื่อสารที่ผสมผสานการสื่อสารแบบตัวต่อตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ออนไลน์ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ ด้วยการพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารภายใต้การหลอมรวมสื่อได้ค่อย ๆ กลายเป็นทิศทางที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษาและพื้นฐานทางทฤษฎีส่วนใหญ่รวมถึงทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์ ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่และทฤษฎีการเรียนรู้ที่ควบคุมตนเอง ทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์ได้แย้งว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่กระตือรือร้นในการสร้างความรู้ และนักเรียนจะค่อย ๆ พัฒนาความเข้าใจในความรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ของตนเอง (Brusilovsky & Millán, 2007) ในการสื่อสารภายใต้การหลอมรวมสื่อครูไม่เพียง แต่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ แต่ยังเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้สนับสนุนให้นักเรียนสำรวจอย่างอิสระและร่วมมือกันบนแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ โหมดการสื่อสารนี้สามารถส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึกของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และทักษะการแก้ปัญหาทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ (Andragogy) เน้นความต้องการเฉพาะและรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ โนวส์ (1980) เสนอว่าผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่มักเป็นผู้เรียนที่กำกับตนเอง ซึ่งต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เลือกสิ่งที่พวกเขาเรียนรู้ และบูรณาการการเรียนรู้เข้ากับชีวิตจริงและประสบการณ์การทำงานของตนเอง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใต้การหลอมรวมสื่อช่วยให้ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่มีความยืดหยุ่นและเป็นอิสระในการเรียนรู้ตามจังหวะและความต้องการของตนเอง เพิ่มแรงจูงใจและประสิทธิผลในการเรียนรู้เทคโนโลยีสื่อใหม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างอิสระ แต่ยังเสนอข้อกำหนดที่สูงขึ้นสำหรับความสามารถในการเรียนรู้อย่างอิสระของนักเรียน นักเรียนต้องสามารถควบคุมการเรียนรู้ของตนเองได้ รวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ การติดตามความคืบหน้าการเรียนรู้ และการปรับกลยุทธ์การเรียนรู้ (Zimmerman, 2002) ครูสามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการควบคุมตนเองได้โดยการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจนและให้ข้อเสนอแนะและการสนับสนุนอย่างทันที่ (Pintrich, 2004) นอกจากนี้ ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบไตร่ตรองเพื่อช่วยให้พวกเขาเรียนรู้จากประสบการณ์อย่างต่อเนื่องและปรับปรุงวิธีการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนรู้ (Schraw et al., 2006) ทฤษฎีการเรียนรู้ที่ควบคุมตนเองเน้นความคิดริเริ่มและการจัดการตนเองของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้ (Zimmerman, 2002) ในการสื่อสารภายใต้การหลอมรวมสื่อ นักเรียนจะต้องกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ เลือกกลยุทธ์การเรียนรู้ และตรวจสอบตนเอง ครูสามารถให้ข้อเสนอแนะและการสนับสนุนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการควบคุมตนเอง การปรับปรุงนี้ไม่เพียงแต่มีส่วนช่วยในความสำเร็จ ทางวิชาการของนักเรียน แต่ยังสร้างรากฐานที่แข็งแกร่ง สำหรับอาชีพในอนาคตอีกด้วย นอกจากนี้ การสื่อสารภายใต้การหลอมรวมสื่อยังสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกันผ่านกลยุทธ์การสื่อสารและวิธีการประเมินที่หลากหลาย จากข้อมูลของ Garrison และ Vaughan (2008)

การสื่อสารภายใต้การหลอมรวมสื่อที่ประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องมีโครงสร้างหลักสูตรที่ออกแบบมาอย่างดี วัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจนและการประเมินที่มีประสิทธิภาพเพื่อติดตามความคืบหน้า การเรียนรู้ ครูควรปรับกลยุทธ์การสื่อสารอย่างต่อเนื่องตามความคิดเห็นของนักเรียนเพื่อให้แน่ใจว่า กิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและตรงเป้าหมายเมื่อใช้การสื่อสารภายใต้การหลอมรวม สื่อ ครูจำเป็นต้องมีความรู้ด้านไอทีเพื่อใช้แพลตฟอร์มและเครื่องมือการเรียนรู้ออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญระหว่างความสามารถทางเทคนิคของครู กับผลการเรียนของนักเรียน (Teo, 2011)

ดังนั้นการพัฒนาวิชาชีพของครูควรรวมถึงการฝึกอบรมแนวคิดและเทคนิคการสื่อสารภายใต้การหลอมรวมสื่อเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการสื่อสารและประสิทธิภาพการสื่อสารโดยสรุปทฤษฎี การสื่อสารภายใต้การหลอมรวมสื่อให้มุมมองและแนวทางใหม่ สำหรับการศึกษาสมัยใหม่สร้าง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยการบูรณาการการสื่อสารแบบ ดั้งเดิมและการเรียนรู้ออนไลน์ การวิจัยในอนาคตสามารถสำรวจผลกระทบการใช้การสื่อสาร ภายใต้การหลอมรวมสื่อในสาขาวิชาและขั้นตอนการศึกษาต่างๆ และวิธีเอาชนะความท้าทายใน กระบวนการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมและการพัฒนาการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมชาย เทพแสง, กันต์ธมณีนญา นฤโฆษกิตติศิริติ และอัจฉริยา เทพแสง (2023) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ Outcome-based Education (OBE): ภัยแฝงสำคัญ ในการจัดการ เรียนรู้ที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นหลัก เป็นการศึกษาที่ทำให้นักเรียนเกิด ความรู้ ความสามารถ และเจตคติ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เน้นความยืดหยุ่นทั้งรูปแบบการเรียนรู้ การวัดผล และเวลา โดยมีจุดเด่น สำคัญคือการออกแบบการเรียนรู้ไปสู่นักเรียนโดยเน้นเป้าหมายเป็นหลัก มีการปรับ กระบวนทัศน์ เก้าไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยที่กุญแจสู่ความสำเร็จคือความชัดเจน ของ เป้าหมาย การศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน การเรียนรู้อย่างพร้อม ในการ เรียนรู้ นักเรียนทุกคนมีความยืดหยุ่นและอิสระในการเรียนรู้ในแบบของตน ช่วยให้นักเรียน บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และช่วยเตรียมนักเรียนสำหรับการจ้างงานในอนาคต

สุชน วงคแดง (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง เป็นการศึกษาที่เน้นการออกแบบกระบวนการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักการศึกษาแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้(OBE) การจัดการเรียน รูเพื่อการเปลี่ยนแปลงผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีความยืดหยุ่นทั้งการจัดการเรียนรู้การจัดตารางเวลาเรียน การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้การวัด และประเมินผล หลักสำคัญของการจัดการศึกษาแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ คือ การกำหนด ผลลัพธ์การเรียนรู้ และผู้เรียนทุกคนต้องประสบความสำเร็จ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบมู งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีผลลัพธ์การเรียนรู้เป นเป้าหมาย วิธีการจัดการเรียนรู้ การประเมินสมรรถนะและคุณลักษณะด้วยวิธีการที่หลากหลาย และต่อเนื่อง ซึ่งมีกระบวนการ 3 ขั้นตอน คือการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้การออกแบบการจัดการ เรียนรู้ การวัดและประเมินผลแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ ผลการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ

มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ พบว่า ผู้สอนมีการวางแผนร่วมกันออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้การจัดเวลาเรียน การจัดการเรียนรู้การประเมินผลการเรียนรู้ที่ชัดเจนสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร มีการจัดสรรทรัพยากรและ ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้วิชาใดวิชาหนึ่ง ผู้เรียนมีเป้าหมายและเส้นทางสู่ความสำเร็จในการเรียนที่ชัดเจนผู้เรียนได้รับโอกาสที่ประสบความสำเร็จโดยใช้แนวทางที่ทันสมัยและมีโอกาสสร้างความรู้และทักษะที่ใช้ได้จริงโดยใช้แนวทางที่เหมาะสมกับตนเองบทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดความสำคัญ กรอบการศึกษาแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ กระบวนการจัดทำหลักสูตรแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ กรณีตัวอย่างการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้สู่ห้องเรียน และความท้าทายของการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้

Yong Li and Mingming (2023) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยและการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรมบุคลากรด้านการออกแบบนิเทศศิลป์สื่อดิจิทัลภายใต้บริบทของศิลปศาสตร์แนวใหม่ : กรณีศึกษาสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน วิทยาเขตจุฬาลงกรณ์ โดยการวิเคราะห์ลักษณะการพัฒนาวิชาชีพของการออกแบบสื่อดิจิทัลภายใต้บริบทของ “ศิลปศาสตร์แนวใหม่” บทความนี้ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งและการสร้างหลักสูตรของสาขานิเทศศิลป์สื่อดิจิทัล พร้อมทั้งอธิบายจังหวะก้าวของการปฏิรูปในกระบวนการก่อร่างสร้าง “ศิลปศาสตร์แนวใหม่” และลักษณะเฉพาะของสาขาวิชาศิลปะสื่อดิจิทัล โดยเชื่อว่าการพัฒนาในด้านนี้ควรสอดคล้องกับความจำเป็นที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ของการปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม เพื่อสร้างระบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการระหว่างนิเทศศิลป์และอุตสาหกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของการเรียนการสอนในทางปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม บทความยังเสนอว่า การพัฒนาวิชาชีพของสาขานิเทศศิลป์สื่อดิจิทัลควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของบริบทจริงของสถาบันการศึกษา โดยเน้นการใช้จุดแข็งของความเป็นสหวิทยาการให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งผลักดันการปฏิรูปและนวัตกรรมอย่างเข้มข้น และยึดมั่นในเส้นทางการพัฒนาวิชาชีพแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน

Faustyna (2023) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง เพื่อศึกษาแนวทางที่สถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยการจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์และสื่อดิจิทัลในการสื่อสาร ปรากฏการณ์ของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางขณะศึกษาในสถาบันหรือโรงเรียน หรือมหาวิทยาลัย แต่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วกลับได้ทำงานในสายงานที่แตกต่างจากที่เรียนมา มักเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หลายคนไม่สามารถหางานทำได้เนื่องจากงานที่มีไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่ได้รับ ผู้เขียนจึงมีเป้าหมายที่จะทำการวิจัยนี้เพื่อระบุและอธิบายว่าสถาบันการศึกษาได้นำกระบวนการจัดการศึกษาแบบบูรณาการผ่านสื่อและแนวคิดการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (OBE) มาใช้เพื่อสร้างบัณฑิตที่เหมาะสมตามกลยุทธ์การสื่อสารในภาวะวิกฤตอย่างไรการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงพรรณนา-คุณภาพ โดยอิงตามทฤษฎีการสื่อสารในภาวะวิกฤตเชิงสถานการณ์ (Situational Crisis Communication Theory: SCCT) และเก็บข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ในสถานที่ทำงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบูรณาการสื่อและเทคโนโลยี ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้บริการการศึกษาได้นำกลยุทธ์การสื่อสารในภาวะวิกฤตมาใช้ในการดำเนินการทางการศึกษาที่เชื่อมโยงกับการบูรณาการสื่อและเทคโนโลยี สรุปได้ว่า สถาบันการศึกษาใช้กลยุทธ์การสื่อสารในภาวะวิกฤตผ่านความโปร่งใส ทีมจัดการวิกฤต

การบูรณาการโซเซียลมีเดีย การสนับสนุนทางจิตวิทยา และการประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา

Anni Holila Pulungan, Adib Jasni Kharisma, Joko Kusmanto and Pirman Ginting (2024) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงสื่อการสอนภาษาอังกฤษ: การสำรวจองค์ประกอบของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (OBE) ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา การบูรณาการองค์ประกอบที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ เช่น การสื่อสารขั้นสูง ผลิตภาพและความรับผิดชอบ การคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน ความยืดหยุ่น และการปรับตัว ถือเป็นสิ่งสำคัญในหนังสือเรียน อย่างไรก็ตามหลักฐานแสดงให้เห็นถึงช่องว่างในบางประเด็นของหนังสือเรียน เช่นในหนังสือ "Bahasa Inggris ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (Grade XII)" ที่ขาดทักษะการทำงานเป็นทีมและการสื่อสารขั้นสูง การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินการบูรณาการแนวคิดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (OBE) ในหนังสือเรียน โดยอิงตามทฤษฎีของ Spady การวิจัยใช้กรอบงานวิจัยเชิงคุณภาพแบบพรรณนา และเก็บข้อมูลผ่านลำดับเนื้อหาในบทเรียน พร้อมทั้งใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert scale) ผลการศึกษาพบว่าหนังสือเรียนเล่มนี้ครอบคลุมหลายแง่มุมของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์อย่างทั่วถึง อย่างไรก็ตาม ส่วนของการทำงานร่วมกันและการสื่อสารที่ซับซ้อนยังขาดหายไปอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในบทที่ 3 และบทที่ 4 โดยมีเพียง 47% ของเนื้อหาในหนังสือ "Bahasa Inggris Grade XII" เท่านั้นที่ผ่านเกณฑ์ของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ หนังสือเล่มนี้จึงเป็นกรณีศึกษาที่ดีในการประเมินและพัฒนาการบูรณาการหลักการการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ในสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมในประเทศอินโดนีเซีย และเป็นฐานในการปรับปรุงผลลัพธ์ทางการศึกษาในช่วงสำคัญของพัฒนาการทางวิชาการและส่วนบุคคลของนักเรียนระดับความสำเร็จที่ยังต่ำกว่าเป้าหมายนี้สะท้อนให้เห็นถึงการที่หนังสือเรียนภาษาอังกฤษยังไม่สามารถยึดหลักการของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ ได้อย่างสมบูรณ์ งานวิจัยนี้จึงมีนัยสำคัญต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาและเขียนหลักสูตร และแนะนำว่าหนังสือเรียนควรสอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ของ Spady โดยเฉพาะในประเด็นที่ขาด เช่น การทำงานเป็นทีม และการสื่อสารที่ซับซ้อนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ผู้เขียนควรร่วมมือกับครู นักเรียน และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรในการระบุจุดที่ควรปรับปรุง

Na Li and Jiraporn Chano (2024) การพัฒนารายวิชาภาษาจีนโดยบูรณาการทฤษฎีการเรียนรู้เชิงลึกและแนวคิดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ การส่งเสริมทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเมืองกว่างโจว ประเทศจีน การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินรายวิชาภาษาจีนที่ออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยใช้การบูรณาการระหว่างทฤษฎีการเรียนรู้เชิงลึก และแนวคิดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome-Based Education: OBE) การวิจัยมุ่งตอบคำถามหลักสองข้อ ได้แก่ (1) รายวิชาภาษาจีนที่บูรณาการทฤษฎีการเรียนรู้เชิงลึกและการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ ควรมีลักษณะอย่างไร ? (2) รายวิชานี้ส่งผลต่อการส่งเสริมทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างไร ? การศึกษานี้ใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 120 คนจากวิทยาลัยหนานฟาง เมืองกว่างโจว ประเทศจีน แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบดั้งเดิม และกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรายวิชาใหม่ที่ได้รับการพัฒนา การเก็บข้อมูลดำเนินการผ่านแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการคิดเชิงวิพากษ์

ของ California ฉบับแปลภาษาจีน และสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาในกลุ่มทดลองมีพัฒนาการด้านทักษะการคิดเชิงวิพากษ์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่า และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่า แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของรายวิชาในการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์สนับสนุนผลลัพธ์ดังกล่าว โดยชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนมีความมีส่วนร่วมในรายวิชามากขึ้น และมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นจากผลการศึกษาครั้งนี้ สรุปได้ว่า แนวทางการบูรณาการทฤษฎีการเรียนรู้เชิงลึกกับการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ สามารถนำไปใช้ในบริบททางการศึกษาอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี